

Het gebruik van symptoomvaliditeitstests in neuropsychologisch onderzoek bij ADHD

Een onderzoek naar onderpresteren.

Gepubliceerd: 05-09-2009 Laatste bijgewerkt: 04-05-2024

Doelstelling Dit onderzoek heeft als doel gegevens te verzamelen over de sensitiviteit en specificiteit van symptoomvaliditeitstests voor de klinische bruikbaarheid bij onderzoek naar ADHD. Voorts wordt gekeken of op gangbare aandachtstests maten...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON32942

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Het effect van onderpresteren in neuropsychologisch onderzoek bij ADHD.

Aandoening

- Overige aandoening
- Cognitieve en aandachtsstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

Onderpresteren, suboptimale inspanning

Aandoening

Malingering

Betreft onderzoek met

Ondersteuning

Primaire sponsor: GGZ regio Breda (Breda)

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, Ggz regio Breda

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ADHD, Malingeren, Onderpresteren, Symptoom validiteit

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Sensitiviteit en specificiteit gegevens van de gebruikte tests voor onderpresteren bij ADHD.

Secundaire uitkomstmaten

Malinge parameters op algemene neuropsychologische tests.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Achtergrond

Het hebben van secundaire belangen bij het verkrijgen van een diagnose vergroot de kans op overdrijving of vals voorwenden van klachten (respectievelijk aggraveren en malingeren.)

Op neuropsychologisch onderzoek kan dit leiden tot minder goede testprestaties dan op basis van de aandoening mag worden verwacht. Dit wordt onderpresteren genoemd.

Uit recent onderzoek komen aanwijzingen naar voren binnen de psychiatrie 41 % van de patiënten verwacht secundaire belangen te hebben bij het verkrijgen van een diagnose (Van Egmond 2005). Geschat wordt dat onderpresteren en aggraveren bij ADHD bij 47,6 procent van de onderzochte patiënten voorkomt (Sullivan, 2007). Onderpresteren kan gemeten worden met symptoomvaliditeitstests, maar de bruikbaarheid hiervan is bij patiënten met ADHD nog niet onderzocht.

Doel van het onderzoek

Doelstelling

Dit onderzoek heeft als doel gegevens te verzamelen over de sensitiviteit en specificiteit van symptoomvaliditeitstests voor de klinische bruikbaarheid bij onderzoek naar ADHD. Voorts wordt gekeken of op gangbare aandachtstests maten berekend kunnen worden die indicatief zijn voor onderpresteren.

Onderzoeksopzet

Onderzoeksopzet

Het betreft een vergelijkend onderzoek naar de testprestaties tussen patiënten met een bestaande diagnose ADHD (N=100) en een vergelijkingsgroep zonder de diagnose ADHD (N=100). Beide groepen worden opgedeeld in twee subgroepen, een subgroep die gevraagd wordt te malingeren (N=50) en een subgroep die gevraagd wordt optimaal te presteren. De tests die worden afgenomen betreffen enkele symptoomvaliditeitstests en daarnaast enkele aandacht- en geheugentests die veelvuldig worden gebruikt in neuropsychologisch onderzoek bij ADHD. Voorafgaand aan het onderzoek zal een pilot worden afgenomen bij 10 ADHD patiënten met aangetoonde cognitieve stoornissen om te onderzoeken of deze de symptoomvaliditeitstests kunnen passeren.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De volgende meetinstrumenten worden afgenomen: - SCL-90; algemene klachtenvragenlijst - BDI; vragenlijst gericht op depressieve klachten - Pictorial Representation of Illness and Self Measure -Rev. 2; test die lijdensdruk meet. - Continuous Performance Test; Computer test die reactietijd en inhibitie meet als maat voor aandacht en concentratie - Stroop Test; Handmatige test die aandacht en afleidbaarheid meet - Amsterdamse Korte Termijn Geheugen Test; Handmatige test die symptoomvaliditeit meet (onderpresteren en malingeren) - Word Memory Test; Computer test die geheugen meet, maar ook een index bevat voor onderpresteren. - Structured Inventory for Malingered Symptoms; Vragenlijst gericht op symptoomvaliditeit (onderpresteren en malingeren) - Wender Utah Rating Scale; Vragenlijst gericht op ADHD en ADD diagnostiek - Strategie vragenlijst; Vragenlijst naar de strategie die is toegepast bij het malingeren.

Inschatting van belasting en risico

Twee bezoeken, 75-90 minuten deelname aan neuropsychologisch onderzoek.

Contactpersonen

Publiek

GGZ regio Breda (Breda)

Bisschopshoeve 43
4817 PR Breda
NL

Wetenschappelijk

GGZ regio Breda (Breda)

Bisschopshoeve 43
4817 PR Breda
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Leeftijd: 18 tot 50 jaar.
- Er is een gestelde diagnose ADHD.
- Bereidheid tot eenmalig overslaan van de dosering medicatie.
- Akkoord van de behandelend psychiater of medicatie eenmalig kan worden overgeslagen.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal.
- Gebruik van psychotrope medicatie of neuroleptica.
- Comorbiditeit met psychotische stoornissen of bipolaire stoornissen. Dit wordt vastgesteld door de verwijzend behandelaar.
- Comorbiditeit met depressieve klachten. Deze worden voorafgaand aan het onderzoek

gemeten met de BDI, exclusie volgt indien de score uitkomt boven de 20, matig depressief.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Enkelblind
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	23-10-2009
Aantal proefpersonen:	200
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	05-09-2009
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	15-01-2010
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL28707.097.09